

Nr 33.

Ankom till Riksdagens kansli den 10 maj 1912 kl. 1 e. m.

Betänkande, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående en allsidig utredning rörande tullsystemets verkningar m. m.

I en inom Andra kammaren väckt motion, nr 151, har herr *Eriksson* i Grängesberg hemställt, att Riksdagen måtte besluta,

»att i skrifvelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t måtte låta skyndsamt verkställa en möjligast allsidig utredning rörande tullsystemets verkningar samt lämpligheten af dess afskrifning eller modifiering, hvarvid särskildt bör beaktas, i hvad mån lifsmedelstullarna till skada för befolkningens breda lager och till förfång för vårt lands konkurrenskraft på världsmarknaden verka till fördyring af lefnadskostnaderna, samt för Riksdagen framlägga de förslag, denna utredning må föranleda;

att likaledes hos Kungl. Maj:t anhålla, att, i samband med denna utredning, måtte uppgöras en plan för att, dels genom besparingar och dels genom beredande af andra inkomstkällor för staten, ordna frågans statsfinansiella sida, därest Riksdagen finner sig böra, sedan utredningen föreligger, besluta lifsmedelstullarnas fullständiga afskaffande samt däremot svarande eller eljest påkalladt borttagande af eller nedsättning i öfriga tullsatser.»

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för förslaget, får utskottet hänvisa till motionen.

Af motionärernas yrkande såväl som af den förutgående motiveringen framgår, att den i motionen ifrågasatta utredningen icke skulle inskränka sig till att allenast blifva en undersökning rörande de verkningar, tullsystemet medfört å olika områden inom vårt ekonomiska lif, utan att den-

Utskottet.

samma fastmera skulle från början inriktas på möjligheten att helt eller åtminstone i betydande omfattning afskrifva det nu gällande tullsystemet.

Med den innebörd, motionärernas förslag sålunda äger, torde det samma böra bedömas ur synpunkten, huruvida det under nu rådande förhållanden är tänkbart att, med behörig hänsyn tagen till såväl statens som näringarnas intressen, vidtaga en så väsentlig rubbning i vår national-ekonomiska politik, som de af motionärerna i utsikt ställda åtgärderna innebära.

Då tullsystemet tjänar två särskilda ändamål, det ena att skydda inhemsk produktion mot utländsk konkurrens och det andra att tillföra statsverket inkomster, torde det vara af vikt att närmare skärskåda, huru dessa båda intressen kunna påverkas af nyssnämnda åtgärder.

Hvilken uppfattning man än må hysa om lämpligheten däraf, att skyddstullpolitiken öfverhufvud inom vårt land kommit till tillämpning, torde det, sedan tullarna nu en gång införts och näringslivet inrättat sig där-efter, få anses obestriddigt, att frågan om tullskydd eller frihandel däri-genom blifvit bragt i ett väsentligen annat läge än förut. Vid sidan af detta principiella skäl bör äfven beaktas, att den inhemska produktionen å ena sidan har mycket begränsade afsättningsmöjligheter inom eget land och å andra sidan är utsatt för trycket af främmande länders med rikare kapitaltillgång och större afsättningsområden eller eljest under gynnsam-mare förhållanden bedrifna produktion, hvars konkurrenskraft ofta afsevärdt ökas genom trustbildning eller annan sammanslutning.

Hvad särskildt lifsmedelstullarna beträffar, synas motionärerna vilja framhålla, att dessa i främsta rummet borde afskrifvas eller nedsättas. Där-vid bör emellertid icke förbises, att lifsmedelstullarna stå i så nära för-hållande till industritullarna, att nedsättning eller afskaffande af de förra säkerligen icke kan företagas, utan att samtidigt med fog komma att fram-ställas enahanda kraf beträffande de sistnämnda.

Äfven om man bedömer förevarande fråga ur den andra af ofvan angifna synpunkter, den statsfinansiella, skall man finna, att en afskrifning eller mera allmän nedsättning af gällande tullar svårligen är genomförbar. Statens in-komst af tulluppbörden uppgå för närvarande till öfver sextio millioner kronor om året. Att helt eller till väsentlig del afskrifva denna betydande inkomstpost skulle under nuvarande förhållanden säkerligen möta synner-ligen stora svårigheter, allrahelst man torde böra räkna med möjligheten af en framtida väsentlig minskning af de inkomster, som tillföras stats-verket genom rusdryckshandteringen.

På grund af hvad sålunda anförts, får utskottet hemställa,

att förevarande motion, II: 151, icke måtte af Riksdagen bifallas.

Stockholm den 10 maj 1912.

På bevillningsutskottets vägnar:

K. G. KARLSSON.

Reservation

af herrar *Bäckström*, *Christiernson*, friherre *Palmstierna* och *Rundgren*.

Herrar friherre *Beck-Friis* och *Röing* hafva anhållit få antecknadt, att de icke deltagit i behandlingen af detta ärende inom utskottet.
